

Mama, én mikor tanultam meg angolul?

A többnyelvű gyerek

A nyelvtanulás felnőtt korban idő/pénzigényes, fáradtságos foglalatosság. Az újszülöttek azonban minden tudatosság nélkül, észrevétlenül barátkoznak meg nemcsak az anyanyelvükkel, hanem – megfelelő ingerek hatására – minden más nyelvvel is. A téma hazánkban újdonságnak számít, s ennek közelebbi megismerését tűzte ki célul az áprilisban megrendezett I. Baba Angol Fesztivál, melynek ötletgazdája Hasznos Andrea nyelvtanár, a *baba-angol.hu* létrehozója.

SOMORJAI LÁSZLÓ

Az előadóterem zsúfolásig megtelt az Angyal-földi Gyermek- és Ifjúsági Házban, ahova az I. Baba Angol Fesztivál programjára érkezünk... „Can I sit over here?” – fordul hozzánk egy nyolc éves kislány, tökéletes angol kiejtéssel. Meglepve tudjuk meg, hogy a kislány magyar anyanyelvű, de már kicsi korától folyékonyan beszélget angolul a család amerikai vendégeivel. Az előadások a látogatók számára ingyenesek, mivel a szervező lelkes nyelvtanárok és más szponzorok állják a költségeket. A terem hátsó részén idegen nyelvű gyermekkönyvek, kazetták, játékok kaphatók, s akit esetleg nem annyira érdekelnek az elméleti fejtegetések, azok egy másik teremben a Babasarak kreatív angol foglalkozásain vehetnek részt csemetéikkel együtt.

Hazánkban újdonságnak számít már a kérdés felvetése is: mikor kezdünk el idegen nyelvet tanulni? Sokan úgy vélik, hogy az anyanyelv sikeres elsajátítása után érdemes belefogni az idegen nyelvek tanulásába, Bán Annamária angolnyelv-tanár, a *ketnyelvugyerek.hu* weboldal létrehozója szerint azonban minél korábban kezdjük, annál jobb. A korai nyelvtanulás ugyanis számtalan előnnyel jár, nem is beszélve arról, hogy a világon mintegy ötezer nyelv vagy nyelvjárás létezik, így a gyermekek többsége két- vagy többnyelvű közegbe születik bele. Nekik tehát kicsi koruktól fogva meg kell birkóznuk az anyanyelvüktől eltérő szavakkal, hangzásokkal, az egynyelvűség pedig teljesen abnormálisnak számít a világ nagy részében. „Mi magyarok az egynyelvűség tévhitében élünk” – fogalmaz Annamária, és a konferencia előadói is osztják a nézeteit. Ezt támasztják alá Barta Csilla és más nyelvészek állításai is.

A baba már magzati korban, azaz a 21-22. hét után elkezd hallani a hangokat, újszülöttként pedig már kü-

lönbséget tud tenni az anyanyelv és más, először hallott (idegen) nyelvek között – állítja Juhász Fodor Tímea angoltanár, a baba-angol online (*babaangolonline.com*) alapítója. A szülőkkel történő játékos nyelvtanulást pedig akkor is érdemes elkezdni, ha az nem éri el a tökéletesség szintjét – mondja előadásában.

Tudományosan is igazolt, hogy kisgyermeknél az idegen nyelv és az anyanyelv a szűrkeállomány ugyanazon részét működtetik, és oly módon fejlesztik az agyat, amire később már nincsen lehetőség – fejt ki előadásában Buzáné Kovács Bernadett, matematika-angol szakos tanár. A kisgyermek még nem tudnak különbséget tenni alany és állítmány között, hanem minden mondatot egy egységként jegyeznek meg. Felnőtt fejjel nézve valóságos kis zsenikről van szó, akik úgy szívják magukba a hallottakat, mint a szivacs a vizet. Később az agyuknak ez a része megváltozik, és innentől fogva más módon tanulnak: analitikusabban értelmezik a hallottakat, és egyre inkább tudatos, szabálykövető módon sajátítják el az ismereteket. Patricia Kuhl, a Washington Egyetem Agy- és Tanuláskutató Intézetének társigazgatója szerint ennek a változásnak az ideje hét éves korra tehető. Ha azonban valaki egy idegen nyelvet megtanult az anyanyelvén kívül, akkor jelentős előnyhöz jut, mert felnőtt korában is tudja használni az agynak ezt, az anyanyelv elsajátításához szükséges területét. A kisgyermekkor idegennyelv-elsajátítás tehát kihasználja azokat a babával született képességeket, amelyek fejlesztésére később már a biológiai változások miatt nem lesz mód, ráadásul ebben a korban rengeteg idő áll a gyermekek rendelkezésére. A sikerhez pedig mai, kitágult világunkban elengedhetetlen a készség-szintű nyelvtudás – mondja Buzáné Kovács Bernadett, aki nemcsak elméletéről beszél, hanem három gyermekét is korai nyelvtudásra nevelte. A velük való foglalkozás, angolul dalolás ébresztette fel benne a vágyát, hogy létrehozza „angol dalolós játszótérét”, melyről *bebe-angol.hu* weboldalán többet megtudhatunk. Buzáné pedagógiai alapelvét Kodály Zoltántól kölcsönözte: „Amit csak hall a gyermek, könnyen elfelejti. Amit lát is, már inkább megjegyzi. De amiben ő maga is tevékenyen részt vesz, az bizonyosan bevésődik az emlékezetébe.”

A további előadások a játékoságról szólnak, és erre adnak konkrét tippeket.

„Mi, magyarok az egynyelvűség tévhitében élünk” - mondja Bán Annamária angolnyelvtanár. A képen gyermekeivel, Eszterrel és Danival látható.

